

EL VALLÈS NOU

PORTAVEU DEL REGIONALISME A GRANOLLERS I SA COMARCA

Preus de Suscripció
 ESPANYA, trimestre. . . : 1'50 ptes.
 Número corrent, 10 céntims.

Redacció i Administració
 Plassa del Bestià, 7, 1.er

Anuncis a preus convencionals
 No s'admeten escrits sense firma

DEL GOVERN DELS POBLES Y DEL DE NOSTRA VILA

Una de les mes grans desgracies que pot sufrir un poble es la de tenir mals governants, jaif del poble que no pot tenir un bon govern, passen els anys, el poble s'atrasa, s'ensopeix, fins es prostitueix i queda enrera de tots els altres pobles que s'el miran amb indiferencia quan no amb despreci. Desgraciat del poble on els caps que el manen no saben o no volen complir amb el seu deurer; desgraciat del poble on els caps que el manen en lloc de guiarlo i dirigirlo amb sinceritat, altruisme i desinterés, com els está encomanat, pels viaranys de son progrés i cultura, sols fan servir la seva autoritat per a manarlo despóticament, per a dominarlo i imposar la seva omnimoda voluntat, desviantlo del camí de son progrés, per a portarlo a lluites intestines que el destrossan i denigran, sols per satisfer son amor propi, sols per l'infantil orgull de demostrar que son els amos, ¡pobre poble llavors! ¡pobre poble! que necessariament esdevé anémic, pert l'energía, l'ánima, i indefectiblement mor, perque poble sense energía i sens ánima es poble mort, i aixó es lo que buscan els que'l malmenen, que s'enervi que mori i aixís poden manarlo mes a son gust, poden satisfer mes la seva vanitat de falsos governants. Al dir aixó no es

que no sapiguem i no'ns fem càrrec que la vanitat humana es cosa vella, ja ho sabem, pero que arribi a tal extrem ho trobem vituperable.

I aixó que succeeix en els governs dels pobles o estats, passa també a les poblacions mal governades, essent en elles el mal mes intens; per lo mateix que pert en extensió, en les poblacions les lluites son mes vives per esser mes personals, i les conseqüencies del mal govern es tocan mes depressa.

Desgraciadament la nostra vila fa molt temps que pateix les conseqüencies d'esser mal governada, els que tenen el deurer de guiarla pel bon camí l'empenyan a la ruina, els que deuriem treballar per apaibagar discordies, les encenen mes fortes cada dia, i amparats amb la forsa que el lloc de governants els dona, volen imposarse, volen manar i el seu despotisme no deixa fer res de profit, tot ho trencan, tot ho espatllen, prefeixen mostrar un acte d'autocràcia vecxant a un contrari, que fer un bé al poble qual regisme tenen en sés mans; el seu orgull de governants ha arribat a tal punt, que no els preocupa el governar bé o malament, no miran si lo que manan es just o injust, profitós o perjudicial, sols volen que el poble sapiga que manen i per a lograr aixó deixen de banda la primera condició que deu tenir tot bon governant: la sinceritat.

No es pot capir un bon governant sens sinceritat, l'esser sincer es a dir: pur, verídic, sencill i sens solapada

malícia, es la primera condició que deu adornar a un bon governant i aquesta condició per desgracia no la trovem pas que resurti en els que avui tenen en ses mans el govern de nostra vila.

Els porten el poble enganyat, ells cusen i descusen a son antull sens donarne compte a ningú, i fins posant obstacles a l'acció fiscalitzadora de la minoría del municipi, i amagant al poble la veritat, i perque no la vegi l'entretenen en ferlo barallar, l'atian a lluites xorques, a lluites personals que l'enervan i destrossan, perque aixís entretingut en dir i fer mal a aquest o aquell, no s'adoni del mal govern que ells porten.

I mes greu es el mal quant els governants per esser l'Ajuntament, estan encarregats no precisament de governar el poble sinó d'administrarlo, de regir i governar els seus cabals; llavors la responsabilitat es mes grossa i la seva gestió deuria esser mes sincera i mes diáfana, i ¿ho es la dels que avui malmenen Granollers? No s'ha de fer mes que repassar les sessions celebrades durant l'any per a veureho.

Fa tres mesos que la minoría demana comptes i encare no han vingut, sols es presentá un estat que es retirá per acort unánim del Consistori per incomplert.

I aixó obeix a que els que manen no es preocupen ni poc ni molt de la administració dels cabals que tenen encomanats, i si alguna volta sembla que s'en ocupen es sols per a ferlos

servir per afavorir a aquest o aquell amic o per a posarlos per esqué a algun poc aprensiu que creient guanyarhi els ajudi a mantenirse en son lloc, com ha passat amb l'arrendament de les carns al gremi den Pere-Jaume i el nomenament de cobrador d'arbitris dels llocs de plaça a favor del cunyat d'en Carrencanet, dos assumptes en que s'imposá la forsa del número de la majoria, sens volguer escoltar les raons que aduia la minoria.

En fi, la seva feina única, els seus treballs, la seva gestió, sols van encaminats a un fi: el de mantenirse governants; per ells la bona administració del poble, el bon govern del poble, el bé del poble, es molt secundari.

I si el bon governar es guiar i dirigir al poble pels viaranys de la seva prosperitat i progrés, podem dir que no ho fan ni l'actual Alcalde, ni els dócils senyors de la majoria que l'aguantan i amparan?

Uns senyors que no donen comptes.

Uns senyors que posen obstacles a l'acció fiscalitzadora de la minoria.

Uns senyors que abusen de la forsa del número, sols per afavorir amb els cabals del comú als seus amics.

Uns senyors que atian al poble a xorques i personals baralles, perque entretingut amb aixó no fiscalitzi els seus actes de governants i administradors. ¿Poden esser considerats com a bons governants?

No volem esser nosaltres qui ho digui, que ho diguin tots el granollerins.

Un cas mes de caciquisme

Després de la solució de la passada crisi, que ha vingut ha omplenar els desigs unánims del Estat espanyol, atemperant l'agitació de l'opinió pública, siguens permés allunyar-nos un

xic de la faisó que havien prés aquestes cròniques polítiques i fixar-nos un xic detingudament en la situació actual de la política en la nostra vila.

En una edició de «La Veu de Catalunya» de dies passats el *reporter* encarregat de les notes informatives de la Diputació, anomená a en Torras, *representant de les desferres del vell caciquisme*.

I cert es que cap mes denominació com la de caciquisme, escau a la representació que ostenta el Sr. Torras a la Diputació de la nostra provincia, com també es justesa pregonar que la actuació de la Coalició es caciquista en grau máxim.

No está en el nostre ánim enmiscuir-nos a casa d'altri i molt menys defensar plets d'enemics polítics de les nostres conviccions. Mes, per la significació que en la nostra vila ha adquirit un assumpte ocorregut de poc temps ensá, i sobretot perque ve a esser altre confirmant de la qualificació que nosaltres donem a la política del Sr. Torras en el nostre districte, anem a ocuparnos-en avui, encare que un xic superficialment, doncs podria veurers-hi un interés nostre, i no voldriem que lo que dihem en tota sinceritat i serenor for interpretat insidiosament.

I aquest assumpte del qual no'ns en interessa altre cosa sino una part abstracte, es lo ocorregut en el periódic «Renovació». Hem vist com l'esmentat setmanari, al qual nosaltres ens havíem guardat sempre de combatre, malgrat dissentir de la seva comunió política, doncs encare que hi veihem alguns agents que obeien solsament a disposicions den Torras, encare qu'el abominable caciquisme torrista tenia els seus representants en el sí de la vida particular d'aquell periódic republicá, hi endevinavem algunes voluntats fermes i decidides i sincers predicadors de les seves conviccions. Després de les eleccions de diputats a Corts déu haver triomfat en Torras amb les seves injustes maquinacions, aconseguint convertir

d'una forma mes o menys coberta, que aquell periódic republicá fos el difusor incondicional de la causa romanonista collsatista-caciquista, que en Torras intenta divulgar, malgrat estar mancada d'argumentacions racionals, en el nostre districte.

Tots els que vivim en aquesta vila coneixerem prou be, els mitjans perque s'ha volgut en Torras fins a conseguir, que els republicans renovadors de Granollers es convertissen en monárquics romanonistes, doncs d'un quan temps ensá, les propagandes de «Renovació» tendeixen mes a defensar el caciquisme de la Coalició Lliberal, que no pas la Republica i el Nacionalisme que darrerament sembla han excluit del seu pograma polític. ¿Potser la metamórfosis que han sofert aquest republicans, es una maniobra pera aconseguir mes promptament el triomf dels seus ideals de republicanisme? Si ells ho creuen aixis, deixemlos i ja sabem el gest d'escepticisme amb que devem contestar a les raons republicanes i democrátiques del homens de la «Renovació»

SIRS.

Apunts d'una impresió

A la bona recordança del estimat amic En Ramón Rosell.

Una fredor intensíssima qu'aclaparava les nostres forces físiques, despedia aquella tofa de neu arrapada per dessorre la planura erma de tot el terreny que nostres esguards oviraven, emmantellant d'una blancor intacta i enlluernadora el dilatat panorama que gojosament fruiem.

Allí ont en les jornades caldes de l'istiu, s'hi veien els pastors, asseguts dessorre les roques que capriciosament coronen els cims enlairats, fruint nostre esperit d'una sensació plaenta i corprenedora al oure el soroll melancónic dels esquellerincs del remat, que conciriosament peixia per l'abim de l'abrupta serra, aleshores, tant sols s'hi ovirava la mortalla simbolitzadora de l'ivern, quin espectre imponent, contrestava amb l'impresió sugestiva d'altres temps, que la vida esclatava riallera, entre-mitj dels cants d'aucells i de les augustes aubagües atapaides de verdors xemades.

Al esguardar desde Sta. Fé, el cim de les Agudes, nostre esperit se sentia invadit d'una forsa subjuctiva que l'imposava; una mena de basarda descoratjadora semblava qu'aterrés la déria que'ns havia emmenat a la realització d'una tant interessant excursió. Mes, dominats per una forsa de voluntat avassalladora, i sens témer ni acorrallar nos les aventualitats que'ns esdevinguessen, emprenguerem, amb molt de brahó, la ruta envers les Agudes.

Arribarem a n'aquell cim, el culminant de les serralades montsenyenques, i al dilatar-se nostres esguards per dessobre la formositat grandiosíssima del panorama, tot nostre cós sentia les impresions de tant benévol i grat fruïment.

En veritat, semblava que una nova composició física, lligués interiorment, l'impresió dels nostres ulls ab l'exaltació profunda de nostre esperit.

Ferém via cap el terme de la nostra caminada, passant per l'accidentat congloberat de cims i pics, que formen la serralada oriental del Montseny, arriant al turó de Sta. Elena, ont havíem de comensar la devallada fins al poblet de Campins. Durant aquest llarc trajecte, continuament gaudiem d'un panorama assimilat amb el de les Agudes. I lo que mes relleu, un relleu imponent que hauria vensut la passivitat rutinaria d'un sentiment inflexible, donava a la variació, complexa i viva de la Naturalesa, era la neu; la neu era lo que feia bategar nostre cor sots l'impresió dels grans espectacles.

Una quietut mística imperava a redós nostre; semblava que la terra restés endormiscada per la feixuga morfalla que l'hi occia la verdor de llurs boscuries, fins a esperar el jorn que la neu se fongués pera fecundisar llurs resseques entranyes i reverdir de nou a la vida de la verdor i dels cants.

No forem pas nosaltres qui romperem aquell silenci. . . La sensació sotil que'ns produí la ruptura d'aquell grat èxtasi, amb que la nostra ànima se delectava, foren unes veus frívoles i imperceptibles que entonaven plaenta canturfa. Al compás d'aquells cántics angelicals la nostra ànima fruí d'una sensació sumament agradable, un fenomen purament anímic, fou per a nosaltres, la grandiositat excelsa de l'impresió rebuda.

Unes posades inspirades en el cor de la terra, per un sentiment altament romàntic entonaven les veus infantivols dels desconeguts cantaires:

*Mentres Maria bressava i vestia,
son ros i tendre fillet que no dorm,
perque no plores, ni en terra s'anyore,
dolça li canta dolseta cansó*

*No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d'amor.*

Mitja hora després de passar per «la font del bon profit», ovirarem la parroquia d'ont eixien les veus que congloberades formaven aquella cantada, que si be estava mancada d'una conjuminació melódica, ens produí en nostre esperit, assedegat de tants bells espectacles, una sensació atestada d'una sublimitat sobrenatural. Ens sem-

blava enlairar-nos per dessobre l'incongruent i fals curs de la vida, ont tot s'ens presenta fictici. . . Allí ens sentíem en la realitat d'una vida tranquila i sossegada. . .

Deixarem enrera aquella Iglesia, d'ont ens ne duïem el recort d'una impresió pregonna, el paisatge se transformà totalment i les veus se fongueren pausadament, a mida que feiem camí envers l'habitual curs de la nostra vida, neguitosa i esbojarrada. . .

* * *

I encare en tinc esment, de quan la meva ànima, me feu veurer simbolitzada en aquella cansó, que s'esmunyia en mitg d'un isolament espantable, els tres amors qu'omplenaren el sentiment del autor d'aquelles raitles. . . M'apar ésguardar a Mossén Cinto, allí en la gloria celestial, tot gojós, ovirant, adornada ab cants i melodíes populars, la florida d'aquell misticisme, amb que la seva ànima, sedejanta d'un amor excels i pulcre, se rabejava aci en la terra.

Prop de les corrents d'aigua que remoregen frec a frec de les arboledes, gaudint de les impresions anacreóntiques de la terra, ell exalá sos planys mes íntims, donantlos-hi forma i exterioritzantlos, per a consol de les ànimes atribulades. . .

Fou en mig de les augustes quietuts de la montanya, fou en mig dels cants de l'aigua i dels aucells, fou dessota l'Iglesia de gótiques naus, símbol de la fé i de la tradició de la Patria, ont trová lloc competible, pera divinisar llur esperit i abressar-se amb son Deu, tot parlantli de l'Amor que'l consecava. . . I després de mort la terra tota magnànima, ha fecundisat l'obra de son cantor. Miráu com aquell dia de dintre l'Iglesia edificada en faldar de la magestuosa montanya, eixien aquells cants, qu'el vent s'emportava dret al bosc, fins que se fonien per entre els arbustes dels ressecs arbres i la quietut dels cims que toquen al cel. . .

Es il-lusori tot aixó; mes es l'aumosta de pensaments que incoherentment passaren per ma pensa, el jorn d'aquella inolvidable excursió.

JOSEP SALA I BADAL.

Una aclaració sobre un estat de comptes

Amics de la veritat i de difundirla havem d'aclarir una falsa nova, que propalada amb tota mala intenció, podria sorprendre i esser creguda de bona fé i per ignorancia.

Es tracta del ja célebre estat de la situació económica de nostre municipi en primer de Gener o siga dels deutes que de passats Ajuntaments quedaben en 31 de Decembre de 1917.

Cosa lògica i de raó que demanaven els que havien entrat de nou al municipi, tota vegada que fa mes de dos anys o siga desde que pujaren a governar els den Torras que no s'ha presentat cap compte al poble.

Aixó s'ha vingut demanant fa tres mesos justos, i no s'ha conseguit encare.

La majoria es troba en un carreró sense sortida i per enredarho, per a desviar l'opinió, hi ha algú que amb palesa mala fé diu que troba estrany que dels senyors de la minoria que tant demanaven els

comptes no n'hagi anat cap a repassarlos, are que els tenen a la secretaria a la seva disposició. Aixó cal aclarirho.

El tal estat no está fet i no essent fet, mal pot estar a secretaria a disposició de tothom, per lo tant, es falsa la afirmació dels que diuen lo avans exposat.

Lo succet en aquest assumpte es lo següent:

A les repetides intancies de la minoria en demanar lestat ja mentat, sent presentat a sessió un molt incomplet, tant que l'empleat de contaduría per a treurers responsabilitats de sobre feia constar que encar hi faltaben factures de les que debia l'Ajuntament i que per la deficiencia dels apuntaments de contaduría era impossible concretar el valor exacte dels tituls del deute circulans, devant d'aixó el consistori retorná tal estat per incomplet i precisament a proposta del Sr. Serra s'acordá nomenar una comissió per estudiar, aclarir i fer el tal estat, comissió que s'acordá fer d'acort majoria i minoria, que en quedant reunirian avans de la próxima sessió per a posarse d'acort respecte a les persones que deurién integrarla, s'acordá també que per pregó i per anuncis als periódics locals s'avisés que tots els que tinguessin comptes pendents amb l'Ajuntament els portessin en un terme de quinze dies.

La comissió se la nomená la majoria sens consultar per a res a la minoria, i encar está incompleta, dels comptes no s'ha finit encar el plas o deu finir avui per a portarlós; en el consistori no s'ha notificat res sobre aquest assumpte. ¿Es aixó tenir els comptes llestos i a disposició dels regidors?

El que ho digui ment i enganya al poble.

Quan l'estat estigui acabat i algú respongui de la seva exactitut, la minoria sabrá cumplir amb son deurer.

Are no hi te res a fer, mes que donar pressa perque s'acabi.

LOCALS:

El dilluns a la nit l'«Orfeo Granollerí» doná un concert al teatre de «La Alhambra».

El programa fou el mateix del que havia donat el dia de St. Josep al «Centre Católic», el que fou executat amb precisió, essent aplaudit per el nombros públic que omplia el local.

Alguns dels que assistien al concert era la primera vegada que sentien l'«Orfeo», convenint tothom que era convenient que una entitat artística com aquella, estés deslligada de tot partidisme per a que poguesem fruir tots de ses manifestacions i que els bons granollerins debrán ajudarla per a ferla gran i potentia perqué honrés a Granollers.

Copiem de nostre confrare local «Renovació» de la setmana passada:

«AQUELLES MÁQUINES!». Fa temps que venia funcionant en un establiment públic de aquesta vila, una máquina de les anomenades «Traga perras» que com el seu nom castellá indica, tenen l'habilitat de xuclar incautamente les perres dels baus que devant d'elles s'hi encanten.

Doncs bé; com que l'autoritat fins are ha fet els ulls grosos, dos altres aixerits amos de establiment també s'han proveit cada un d'una tant lucrativa máquina.

Senyor alcalde, no s'hi podria posar coto?»

Estem completament d'acort amb el prec de nostre confrare, pero temem que tot s'ho emporti el vent i que l'Alcalde no's cuidi de res perque si la máquina que diu: «fa temps que venia funcionant en un establiment públic d'aquesta vila» es refereix a la del tercer tinent d'Alcalde Sr. Puigrodon (Carlets) altre feina hi ha que ferla retirar per l'Alcalde, be li han de pagar d'un modo o altre lo que ha fet per ells. Si aixó espera «Renovació» que esperi asseguda, que si no ve res mes de nou, en té per dies.

Tip. de J. Joseph.—Granollers.

SABÓ

BARANGE

BARCELONA, GRANOLLERS I GIRONA

LLUIS SERRA I GUARDIA

BANQUER

Operacions de Banca y Borsa : Descompte de Lletras : Checs : Pago de Cupons : Compra i
venta de tota classe de Paper Negociable en Borsa.

AIGUES PER A ARRENDAR

RICOMA, 79 Y 81 — TELÉFONO 516 — GRANOLLERS

FORN DE SANT VICENS

**CONFITERIA I
PASTISSERIA**

PERE ROS

Elaboració diària de dolços : Gran assortit en confits de totes classes per a casaments i bateigs.
Galletes de diferents marques.

Carrer de Barcelona 12. - MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Canuto Morató

PINTOR-DECORADOR

ROTULS de TOTES CLASSES
ESPECIALITAT EN ELS
DORATS AL CRISTALL

Se pinten i empaperen
HABITACIONS
a preus econòmics

Prim, 62 :: GRANOLLERS

EL VALLÉS NOU

PERIODIC REGIONALISTA